اخبار

رسوب بحران در بورس تهران

اکوایران | در شرایطی که بورس ایران تحت تأثیر بحران‌های متعدد اقتصادی، سیاسی و امنیتی قرار گرفته، جهش‌های ارزی و تصمیمات نامناسب سیاست‌گذاران، بازده دلاری این بازار را محو کرده‌اند. بحران‌هایی همچون کسری بودجه، بی‌ثباتی نرخ‌ها، وابستگی به حامل‌های انرژی و تشدید تنش‌های بین‌المللی، نه تنها حل نشده‌اند، بلکه به‌تدریج به رسوبی سمی در اقتصاد و اجتماع ایران تبدیل شده‌اند. این بحران‌ها که ریشه در سوءمدیریت و تحریم‌ها دارند، با تشدید ریسک و عدم اطمینان، بازار سرمایه را تحت فشار قرار داده‌اند. با این حال، در این شرایط پرتلاطم، فرصت‌هایی برای سرمایه‌گذاری بلندمدت با در نظر گرفتن ریسک‌های موجود نیز پدیدار می‌شود. بار دیگر با جهش ارزی رشد دلاری بورس محو شد و فشار بر این بازار و فعالان آن (در برابر بازارهای موازی به‌ویژه ارز، رمزارز و فلزات گران بها) افزایش یافت، البته در طول چند دهه اخیر بسیار بیش از تعداد انگشتان دو دست جهش‌های ارزی موقتا باعث محو شدن بازده دلاری بازار در کوتاه‌مدت و حتی میان مدت شده است، اما نکته اینجاست امروز بورس در محاصره بحران‌ها و اقدامات نامناسبی قرار گرفته است که بسیاری را به این باور رسانده که این بار فرق می‌کند. در طول چند دهه اخیر بحران‌های مختلفی که بروز کرده است با چاشنی ارزپاشی، پول پاشی، و انواع روش‌های سرکوب اقتصادی و غیراقتصادی کنترل شده، اما حل نگردیده است؛ و پیش از آنکه یک بحران فرصتی بیابد تا توجه دولتمردان را کامل به خود جلب کند، به این امید که راه‌حلی برای آن یافته شود، بحران بعدی نازل شده است.

این بحران‌ها به مثابه بیماری یا ویروس نیستند که امیدوار باشیم خود به خود و درون سازوکارهای طبیعی اقتصاد، فرهنگ، زیست بوم و... ایران رفع رجوع می‌شود، کما اینکه گذر زمان نیز نشان داد خود به خود قابل حل نبوده و حل نشده‌اند. بیشتر شکلی سمی به خود گرفته‌اند که اندک اندک، سیانور گونه در حال رسوب در اقتصاد، اجتماع و سایر ارکان ایران زمین هستند و اگر خنثی نشوند زمانیکه از آستانه بحرانی خود عبور کننده باعث مرگ محیط میزبان می‌شوند. هر چند بسیاری از بحران‌های امروز، ریشه در سوءمدیریت‌ها دارد، تنش‌های سیاسی و امنیتی چند دهه اخیر با همسایگان و قدرت‌های بین‌المللی نقش کاتالیزوری در تسریع و پیشرفت آنها داشته‌اند، در حال حاضر تشدید بحران سیاسی و امنیتی حول محور روابط ایران با محور امریکا-اسراییل و محور امریکا-اروپا، مجدد باعث تقویت آنها می‌شود که در ذیل مورد اشاره قرار می‌گیرد (مشخصا بحران‌های اثرگذار بر بازار سرمایه)، کاهش فروش نفت (حتی پیش از شروع رسمی ریاست جمهوری ترامپ) و ادامه‌دار بودن آن احتمالا تا رسیدن به سقف صادرات ۴۰۰ هزار بشکه در روز، کاهش امکان انتقال درآمدها، حتی به صورت غیرمستقیم، کاهش هر چه بیشتر امکان همکاری شرکت‌های مختلف برای فروش کالا و خدمات فنی به ایران، حتی بخش خصوصی، مهم‌ترین جنبه‌های اثرگذاری بر بحران‌های مورد اشاره در این یادداشت و سایر بحران‌ها است.

هر چند در ظاهر و با نگاهی به‌شدت خوشبینانه به نظر می‌رسد بحران برق ظرف دو سه سال آینده با کمک انرژی خورشیدی و سایر انرژی‌های تجدید پذیر (با فرض تامین ارز بسیار زیاد مورد نیاز برای خریداری تجهیزات مربوطه، بدون در نظر گرفتن محدودیت‌های ذاتی این فناوری‌ها در تامین انرژی پایدار در طول شبانه روز، بحث دسترسی به فناوری نگهداری و تعمیرات جهت عملیاتی نگه داشتن آن بصوت مستمر و...) حل می‌شود، اما در مورد بنزین، گاز مورد نیاز پتروشیمی‌ها و آب (به ویژه آب کشاورزی) راه کار کوتاه‌مدتی جز واردات، ان هم با فرض تامین ارز کافی و نبود تحریم وجود ندارد، وابستگی بیشتر به خارج در مورد چنین کالاهای استراتژیکی معنایی جز دست پایین‌تر در مذاکرات ندارد، هیچ شرکت بورسی نیز نمی‌توان پیدا کرد که مستقیم یا غیر مستقیم تک تک این حامل‌های انرژی (برخی شدیدتر و واضح‌تر و برخی نامحسوس و کم اثرتر) بر تولید، فروش و هزینه‌های آن اثرگذار نباشد در حوزه اقتصاد و مشخصا بازار سرمایه مهم‌ترین و اثرگذارترین بحران، کسری بودجه است، در مقدمه این یادداشت به اقدامات و تصمیمات نامناسب سیاست‌گذاران در قبال بورس اشاره شد، ریشه تمام این تصمیمات بحران کسری بودجه است و هیچ دلیل اعتقادی و ایدئولوژیک و... پشت آن وجود ندارد (البته به غیر از صنعت خودرو که تصمیمات مربوط به آن به کسری بودجه ربطی ندارد و با یکسری مسائل سیاستی و حتی شبه مافیایی گره خورده است). سیاست‌گذاران از روی اجبار و به صورت ناشیانه و با شیبی سریع بسیاری از رانت‌های کلان صنایع (که عملا جزیی از مزیت نسبی اقتصاد ایران محسوب می‌شود) را حذف نموده و با این کار در کوتاه‌مدت جذابیت بازار سرمایه و در بلندمدت جذابیت سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران را به‌شدت زیر سوال برده است. این بحران ریشه داخلی دارد و ناشی از بهره وری بسیار پایین حکمرانی اقتصادی و حجم بالای هزینه‌های اداره کشور است، و تحریم‌ها و هزینه‌های سنگین تقابل مستقیم و غیرمستقیم با ایالات متحده و اسراییل صرفا کمک کرده این بحران از طریق پول پاشی (مانند گذشته) از دید مردم و تحلیلگران پنهان نماند. این بی‌ثباتی‌ها هر چند خود در اصل معلول سایر بحران‌ها هستند، اما تشدید آنها ناشی از برخی اقدامات سطحی و غیر کارشناسی (که ده‌ها سال است مرتب تکرار می‌شود) در حوزه تعیین نرخ سود بانکی، قیمت‌گذاری‌های دستوری و سپس جهش قیمت‌ها، چند نرخی کردن ارز و ایجاد تقاضاهای غیرواقعی و سپس بروز دوره‌های بی‌ثباتی و تلاطم در بازار ارز و امثالهم است. لذا به عنوان یک بحران مستقل باید مورد توجه و تحلیل قرار گیرند.

«تعادل» گزارش می‌دهد

رویای ناتعبیر بورس

این هفته بازار سهام روزهای تعطیلی بسیاری را تجربه کرد و در نهایت در پایان نتوانست بازدهی معاملات مثبتی را برجای بگذارد و به نوعی سودساز باشد. تجربه روزهای نوسانی بازار سهام در حالی رخ می‌دهد که برخی از کارشناسان پیش بینی می‌کنند که این روند نیمه جان بورس تهران تا پایان سال ادامه‌دار باشد و بازار سهام نتواند روزهایی طلایی را در کارنامه خود ثبت کند.

علت این ادامه‌دار بودن سرخ پوشی بازار سهام را می‌توان نزدیکی به پایان سال دانست. آخرین روزهای بهمن ماه در حال سپری شدن است و براساس سوابق گذشته انتظار می‌رود که بازار از نیمه بهمن الی نیمه اسفند ماه سرخ پوش باشد و این سنت گذشته بازار سهام نیمه جان باقی خواهد ماند و احتمال دیدن شاخص ۳ میلیونی تا پایان سال برای بورس تهران یک رویای تعبیر ناشدنی باشد.

شاخص کل بورس تا چند هفته پیش به مرز ۳ میلیونی رسیده بود و بازار در حال تجربه روزهای خوش بود که مجدد شاهد مقاومت شاخص بودیم و شاخص کل از این مرز کوتاه آمد و نتوانست سبزپوش شود. پس این تجربه نافرجام بسیاری از فعالان بورسی انتظار داشتند که حداکثر تا نیمه بهمن ماه شاخص کل بورس به نزدیکی شاخص ۳ میلیون واحدی برسد؛ اما این اتفاق رخ نداد و شاخص کل بورس تهران فاصله بسیار زیادی از محدوده رکوردزنی گرفت و تا به لحظه تنظیم این گزارش و با شرایط موجود بعید است که شاخص در سال ۱۴۰۳ عدد جدیدی را به خود ببیند.

با توجه به شرایط سنتی بورس تهران از نیمه بهمن ماه تا نیمه اسفند نقدینگی از بازار خارج می‌شود و این موضوع می‌تواند شاخص‌های بازار را تا حدود زیادی را نزولی کند. از سوی دیگر تک سهام بازار و صنایع نیز روند اصلاح قیمتی به خود می‌گیرند و سودسازی این گروه نیز تا حدود زیادی کاهش پیدا می‌کند.

بازار سهام به واسطه سنت اسفند ماه و بی‌اعتمادی حاصل شده در بازار نسبت به عوامل مثبت بیرونی نیز واکنش نشان نمی‌دهد. برای نمونه طی هفته‌های اخیر قیمت دلار به عدد ۹۳ هزار تومان نیز رسید اما بازار سهام حتی به صورت روانی و هیجانی نسبت به این موضوع واکنش نشان نداد و تنها شاهد این موضوع بودیم که برخی از فعالان بورسی ادعا کردند دلیل خروج نقدینگی از بازار قیمت دلار است درصورتی که قیمت دلار طبق یک روال چند روزی بود که روند اصلاحی داشت و از محدوده ۹۳ هزار تومانی خارج شده بود.

بازار سهام در این هفته به صورت قطعی واکنش مثبت یا منفی نسبت به قیمت دلار نشان نداد و باید دید افزایش قیمت دلار در بازار آزاد تاثیری بر صورت مالی شرکت‌ها دارد یا خیر که نتیجه این موضوع در صورت‌های ماهانه و فصلی شرکت‌ها نمود پیدا می‌کند.

به گفته کارشناسان، بازار سرمایه در اسفند ماه نسبت به مولفه‌ها واکنش خاصی نشان نمی‌دهد و به نوعی تغییر روند نمی‌دهد و از هفته دوم کاری فروردین ماه باید انتظار تغییر شرایط در بازار سهام و تاثیرپذیری از اخبار را داشت. بنابراین به نظر می‌رسد که بازار سرمایه تا پایان سال تغییر روند ندهد و به صورت متعادل و بی‌جان روزهای خود را سپری کند.

بازار از دریچه معاملات

شاخص کل بورس تهران چهارشنبه هفته گذشته ۱۷ بهمن ماه روی عدد ۲ میلیون و ۸۰۴ هزار واحدی بود و در پایان معاملات هفته اخیر به نیز به عدد ۲ میلیون و ۷۸۴ واحدی رسید و در مجموع بازدهی منفی کمتر از یک درصدی یعنی ۰،۷ درصدی را ثبت کرد.

همچنین شاخص کل هم وزن از ۱۷ بهمن که بر روی عدد ۸۷۶ هزار و ۴۴۳ واحدی به عدد ۸۵۹ هزار و ۹۲۳ واحدی رسید و در مجموع ۱،۸ درصد کاهش داشت.

در اولین روز معاملات هفته اخیر همزمان با رشد شاخص کل بورس تهران، ارزش معاملات خرد سهام با رشد ۲۵ درصدی نسبت به روز پیشین به رقم ۱۲ هزار و ۷۶۸ میلیارد تومان افزایش یافت اما روز سه‌شنبه ارزش معاملات خرد به ۹ هزار و ۹۴۸ میلیارد تومان رسید. بدین ترتیب میانگین ارزش معاملات خرد بورس در هفته اخیر ۱۱ هزار و ۳۵۸ میلیارد تومان بود که نسبت به هفته پیشین رشد ۵۶ درصدی داشته است.

در روز یکشنبه نمادهای وبملت، فولاد، خودرو، نوری و فملی بیشترین ارزش معاملات خرد را داشتند و در روز سه‌شنبه بیشترین ارزش معاملات خرد سهام به نمادهای وبملت، خودرو، نوری، شتران و شپدیس تعلق داشت.

برترین‌های بورس کالا

آمار معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران نشان می‌دهد در هفته منتهی به ۲۶ بهمن ماه بیش از ۲ میلیون تن انواع کالا و محصول به ارزش ۲۸۸ هزار میلیارد تومان معامله شد. همچنین ارزش معاملات ۱۰ شرکت برتر به بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان رسید.

برترین‌های بورس کالای ایران در هفته منتهی به ۲۶ بهمن ماه براساس ارزش فروش شرکت‌ها در بازار فیزیکی به شرح زیر است:

فولاد مبارکه اصفهان با معامله ۱۱۹ هزار و ۱۳۰ تن تختال و ورق گرم به ارزش ۴ هزار و ۲۹۸ میلیارد تومان در رتبه نخست ایستاد. ملی صنایع مس ایران با فروش ۶ هزار و ۶۲۸ تن انواع سولفور مولیبدن، کنسانتره فلزات گرانبها و انواع مس به ارزش ۲ هزار و ۹۳۸ میلیارد تومان دوم شد. فولاد خوزستان با فروش ۶۰ هزار و ۱۰۰ تن آرگون، تختال و شمش بلوم به ارزش هزار و ۶۹۵ میلیارد تومان رتبه سوم را به خود اختصاص داد. شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با فروش ۲۲۰ هزار و ۱۴۰ تن آرگون، آهن اسفنجی، شمش بلوم، کنسانتره و گندله سنگ آهن به ارزش هزار و ۵۸۲ میلیارد تومان رتبه چهارم را به خود اختصاص داد.

معدنی و صنعتی گل گهر با فروش ۱۹۰ هزار تن آهن کنسانتره و گندله سنگ آهن به ارزش هزار و ۲۰۳ میلیارد تومان تومان پنجم شد. پالایش نفت بندرعباس با معامله ۴۰ هزار تن و کیوم باتوم به ارزش هزار و ۲۰ میلیارد تومان ششم شد. پالایش نفت اصفهان ۳۰ هزار و ۴۵۰ تن گوگرد و و کیوم باتوم به ارزش ۷۹۹ میلیارد تومان فروخت و هفتم شد.

صنایع فولاد آلیاژی پاسارگاد با معامله ۲۵ هزار و ۳۰۰ تن شمش بلوم و میلگرد به ارزش ۷۱۳ میلیارد تومان هشتم شد. فولاد کاوه جنوب کیش نیز با فروش ۲۵ هزار تن شمش بلوم به ارزش ۷۰۳ میلیارد تومان رتبه نهم را به خود اختصاص داد و معدنی و صنعتی گهرزمین هم با معامله ۹۰ هزار تن کنسانتره و گندله سنگ آهن به ارزش ۴۹۰ میلیارد تومان دهم شد.

کوچ سرمایه‌های خُرد به سمت صندوق طلا

بازدهی عجیب طلا در روزهای اخیر و افزایش لحظه‌ای قیمت آن سبب شده تا بخشی از خریداران در بازار سرمایه، به سمت خرید واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های بورسی طلا روی بیاورند تا برخی ریسک‌های نگهداری طلای فیزیکی در خانه‌ها را پوشش دهند. برخی ناظران این اقدام مردم را هیجانی و ناشی از تجربه سال‌های گذشته از نوسان در بازارهای پولی و مالی می‌دانند و آن را واکنش شهروندان برای حفظ دارایی ارزیابی می‌کنند.

کوچ بورسی‌ها به سمت صندوق‌های طلا

این روزها فعالان بازار سرمایه شاهد خروج پول حقیقی از بازار سهام و صندوق‌های درآمد ثابت و کوچ نقدینگی به صندوق‌های بورسی طلا هستند. این پول حقیقی بیشتر از حوزه سهام و به خصوص صندوق‌های با درآمد ثابت جابه‌جا شد به‌طوری که صرفا در معاملات روز ۲۱ بهمن، نزدیک ۵۰۰ میلیارد تومان از صندوق‌های با درآمد ثابت خارج و بخش مهمی از آنها به صندوق‌های طلا منتقل شد. در معاملات چهارشنبه هفته گذشته (۱۷ بهمن) نیز ۳ هزار میلیارد تومان به صندوق‌های طلا منتقل شد که به نظر می‌رسد بخشی از منابع آزاد شده از ۲۰۰ همتی بود که سال گذشته اوراق گواهی سپرده با نرخ سود ۳۰ درصد از منابع خرد مردم و کلان سرمایه‌گذاران جمع‌آوری کرده بود. بر اساس آخرین بررسی‌ها، طی چهار روز معاملاتی اخیر بیش از ۴ هزار میلیارد تومان پول خرد حقیقی از صندوق‌های درآمد ثابت خارج شده است. جدول بررسی بازدهی «صندوق‌های گواهی سپرده کالایی طلا» حاکی از رشد عجیب سرمایه این صندوق‌ها طی یک ساله اخیر دارد و در مواردی تا ۱۱۴ درصد هم رسیده است. همچنین نقشه بررسی سوددهی صندوق‌های طلا در بورس طی هفته‌های اخیر، پررنگ‌ترین سبز بازار سرمایه را به این نوع از صندوق‌ها (گواهی سپرده کالایی طلا) اختصاص داده است.

طلا بخریم یا واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های طلا؟

بررسی‌ها حاکی از بازدهی تا ۱۰۹ درصدی طلا در یک سال گذشته تا نیمه بهمن امسال است که تقریبا با بازدهی یونیت‌های سرمایه‌گذاری صندوق‌های طلا برابر است. اما برخی موارد مانند افت قیمت طلای مصنوعی در زمان فروش، ریسک نگهداری طلا در منزل، تفاوت فاحش قیمت خرید با فروش طلا و مواردی از این دست در مقابل مزایایی چون قیمت کاملا برابر صدور و ابطال یونیت‌های سرمایه‌گذاری صندوق‌های طلا، به‌روزرسانی قیمت فروش واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌ها با قیمت طلای فیزیکی، نرخ صفر مالیاتی برای صندوق‌های بازار سرمایه و نرخ ریسک صفر نگهداری آنها سبب شده تا کارشناسان تمایل بیشتری به خرید صندوق‌های طلا در برابر مصنوعات طلا (طلای فیزیکی) نشان دهند.

ریسک‌پذیرید یا ریسک‌گریز

رسول رحیم‌نیا کارشناس صندوق‌های طلا در گفت‌وگو با ایرنا درباره بازدهی صندوق‌های طلا در بازار سرمایه گفت: صندوق طلا ارزش خود را از دو فاکتور اساسی شامل نرخ اونس جهانی طلا و نرخ دلار دریافت می‌کند؛ در ماه‌های اخیر نوسان شدیدی در اونس جهانی را شاهد نبودیم ولی نرخ دلار نوسانات شدیدی داشته است و سبب شد تا استقبال از بازار طلا افزایش یابد. وی ادامه داد: مساله دیگر این بود که بازارهای جایگزین هم شرایط مناسبی ندارند و استقبال از بازار طلا را افزایش داد و سبب شد تا نقدینگی از بازار سرمایه خارج شود و به بازار طلا برود. این کارشناس بازار سرمایه افزود: بحث‌های سیاسی و بین‌الملل و اقدامات ترامپ پس از ورود به کاخ سفید هم استقبال از بازار طلا را تشدید کرد؛ از سوی دیگر چند ماهی است که مردم به خرید طلاهای با مقیاس کوچک روی آورده‌اند که قرار است سپر تورمی باشد ولی پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا دغدغه و نگرانی برای فعالان اقتصادی کشور ایجاد کرده است. با وجود ادعای این پلتفرم‌ها که مدعی فروش طلای فیزیکی هستند، اما خطر خالی فروشی در این پلتفرم‌ها وجود دارد.

برخی پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا خالی‌فروشی می‌کنند

رحیم‌نیا تصریح کرد: پلتفرم‌ها بر اساس تجربه به این نتیجه رسیده‌اند که تنها بین ۲۵ تا ۳۰ درصد از خریداران طلا از پلتفرم‌ها، متقاضی دریافت طلای خریداری شده هستند و بقیه برای دریافت طلا مراجعه نمی‌کنند که خطر خالی فروشی طلا را افزایش می‌دهد. یکی دیگر از ریسک‌های پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا این است که اگر قیمت طلا ریزشی باشد، مردم به سمت دریافت پول‌های خود بروند و از آنجایی که این پلتفرم‌ها، نقدینگی لازم برای پوشش تقاضای مردم را ندارند، سبب ایجاد بحران شدید بی‌اعتمادی به کسب و کارهای مشابه خواهد شد. وی تأکید کرد: مردم از بستر صندوق‌های طلا اقدام به سرمایه‌گذاری کنند چون به هیچ‌وجه خالی فروشی نیست و ملزم به عرضه طلای فیزیکی معادل سرمایه وارد شده به صندوق‌هاست. این فعال بازارهای مالی افزود: امکان ۲۴ ساعته شدن معاملات صندوق‌های طلا وجود دارد و نرخ مالیاتی آنها و همچنین ریسک نگهداری فیزیکی این کالا در منزل، صفر است. رحیم‌نیا از دیگر مزایای صندوق‌های طلا را دریافت کارمزد بسیار پایین عنوان و اظهار کرد: در زمان فروش یونیت‌های صندوق طلا، دقیقا معادل قیمت آن در بازار به دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق طلا بازگردانده می‌شود.

سرمایه‌گذاری در صندوق‌های با درآمد ثابت بهتر است یا صندوق‌های طلا؟

کارشناس صندوق‌های بورسی در خصوص مقایسه سرمایه‌گذاری در صندوق‌های با درآمد ثابت و صندوق‌های طلا تصریح کرد: هر کدام از این صندوق‌ها درجات ریسک‌پذیری متفاوتی دارند مثلا برخی افراد ریسک پذیر، صندوق طلا می‌خرند اما افراد ریسک گریز و علاقه‌مند به داشتن درآمد ماهانه، از صندوق‌های با درآمد ثابت استقبال می‌کنند که از نرخ سود سپرده بانکی، بیشتر است. وی یادآور شد: همواره تورم از سود سپرده بانکی بالاتر است ولی صندوق‌های با درآمد ثابت، سود بیشتری از نرخ سود سپرده بانکی به مشتریان خود می‌دهند. ضمن اینکه صندوق‌های درآمد ثابت مانند بانک‌ها نیست که بعضا به بازی پانزی روی می‌آورند ولی در صندوق‌های درآمد ثابت، واقعا دارایی مورد نظر، وجود دارد.

عرضه گواهی و پیش فروش سکه برای فرونشاندن عطش خرید

عطش خرید سکه و طلا اعم از فیزیکی یا صندوق‌های سرمایه‌گذاری بورسی و حتی پلتفرم، بانک مرکزی را بر آن داشت که از هفته آینده پیش فروش یک میلیون قطعه سکه بهار آزادی آغاز کند. این کار در راستای اطمینان بخشی به جامعه در جهت مدیریت نوسانات در بازار طلا صورت می‌گیرد و قرار است در این طرح قطعات ربع، نیم و تمام سکه بهار آزادی را به متقاضیان عرضه کند و قطعات مزبور نیز در تاریخ‌های سررسید به صورت فیزیکی تحویل متقاضیان می‌شود.

گواهی سکه مرکزی به زودی انتشار می‌یابد

همچنین بانک مرکزی در ادامه تمهیدات خود در راستای مدیریت بازار طلا و طبق جزو سوم بند ب ماده (۴) قانون بانک مرکزی و همچنین ایجاد امکان مدیریت ریسک و اطمینان بخشی در جامعه، طرح انتشار گواهی سکه مرکزی را بزودی در دستور کار قرار می‌دهد. در این طرح دارندگان گواهی سکه امکان فروش گواهی خود را در هر زمان تا تاریخ سررسید خواهند داشت. براساس این گزارش، «شیوه نامه گواهی سکه مرکزی» بزودی اعلام می‌شود. هر چند جابه‌جایی پول در بازار سرمایه بهتر از خروج پول حقیقی از بورس است که بازارهای موازی را متلاطم‌تر می‌کند اما سوالی که باید متولیان بورس به آن پاسخ دهند، این است که صندوق‌های طلا یا صندوق‌های درآمد ثابت چقدر کشش این حجم از نقدینگی را دارند و آیا ورود پول به بازار دارایی‌های غیر نقدی به منزله پول پرقدرتی که تورم را تشدید می‌کند، نخواهد بود؟

بازار سهام

وضعیت تعطیلی بورس مشخص شد

امیر لعلی، مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: با توجه به تجربه هفته‌های اخیر در خصوص تعطیلی‌های پیش‌بینی‌نشده، به دلایلی مانند برودت یا آلودگی هوا، لزوم صرفه‌جویی در انرژی و نظایر آن و محدودیت‌های مختلفی که در اثر فعالیت یا عدم فعالیت بورس‌ها بروز می‌یابد که آثاری برای فعالان بازار سرمایه اعم از نهادهای مالی و سرمایه‌گذاران در پی دارد، جلسه‌ای با حضور ارکان، بورس‌ها، سپرده‌گذاری مرکزی و کانون‌ها در سازمان بورس و اوراق بهادار تشکیل شد. وی افزود: در این جلسه که با حضور مدیران بورس‌ها، کانون نهادهای سرمایه‌گذاری، کانون کارگزاران و سپرده‌گذاری مرکزی تشکیل شد، موضوعات مذکور و مزایا و معایب آن به‌ویژه از منظر محدودیت‌ها و اختلالاتی که در تسویه وجوه بین نهادها و کارگزاران و سپرده‌گذاری مرکزی به وجود می‌آید، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. لعلی اضافه کرد: در نهایت با توجه به اینکه رویکرد کلی تمام اعضاء، تأکید بر تعطیل نشدن بازار سرمایه و تداوم فعالیت‌های ارکان در روزهای مذکور است و حفظ حداکثری قابلیت نقدشوندگی و پیش‌بینی‌پذیری در بازار سرمایه اهمیت بالایی دارد، مقرر شد در صورت فعالیت شعب کشیک بانک‌ها، بورس‌ها فعال باشند. وی توضیح داد: در عین حال مقرر شد رایزنی‌های لازم با بانک‌ها و بانک مرکزی و سایر مراجع ذی‌ربط به عمل آید تا محدودیت‌های موجود در فرآیند تسویه، حتی‌المقدور حل‌وفصل شود.

توجه به بازارهای موازی و تأثیر نرخ دلار آزاد

بورس نیوز | بهناز اکبرپور کارشناس بازار سرمایه عنوان کرد که در روزهای اخیر، بسیاری از توجهات به سمت بازارهای موازی بازار سرمایه جلب شده است. وی اشاره داشت که نرخ دلار آزاد تا پایان روز چهارشنبه هفته گذشته در محدوده ۸۶ هزار تومان معامله می‌شد، اما انتشار اخبار سیاسی منجر به جهش شدید این نرخ شد و اکنون نرخ ارز به حدود ۹۰ تا ۹۲ هزار تومان کاهش یافته است. وی همچنین در خصوص وضعیت بازار طلا اظهار داشت که نرخ جهانی اونس طلا افزایش چشمگیری داشته و به محدوده ۳ هزار دلار نزدیک شده است. این موضوع بازار طلا را در مرکز توجه قرار داده است و صندوق‌های طلا نیز در روزهای اخیر معاملات قابل توجهی را ثبت کرده‌اند. رکورد ورود نقدینگی به این صندوق‌ها روز یکشنبه این هفته با مبلغ ۲.۵ همت شکسته شد. اکبرپور ادامه داد که باید به دقت رصد کرد که سیاست مسوولان در قبال افزایش شدید نرخ ارز چیست. وی تصریح کرد که دلار بالای ۹۰ هزار تومان با حجم نقدینگی کشور در حال حاضر همخوانی ندارد و احتمال کاهش آن تا محدوده ۹۰ هزار تومان وجود دارد. همچنین، بانک مرکزی از افزایش قیمت طلا و حباب سکه، مانند آبان ماه امسال، نهایت استفاده را می‌برد و اعلام کرده که حراج سکه از دو روز کاری به چهار روز کاری در هفته افزایش خواهد یافت. وی در مورد وضعیت فعلی بازار سرمایه گفت که ارزش دلاری بازار سرمایه طی روزهای اخیر به زیر محدوده ۱۲۰ میلیارد دلار سقوط کرده و این میزان معادل ارزش بازار در دی‌ماه سال ۹۸ است. همچنین، شاخص کل در حالی حدود ۱۰ درصد بالاتر از سقف اردیبهشت ۱۴۰۲ قرار دارد که در آن زمان، ارزش دلاری بازار حدود ۱۹۰ میلیارد دلار بود. وی یادآور شد که در حال حاضر، بازار سرمایه تنها بازاری در کشور است که همچنان با دلار ۶۵ هزار تومانی معامله می‌شود و این تفاوت به دلیل سیاست‌های دولت و سامانه نیما است. اکبرپور اظهار داشت که این فاصله میان دلار آزاد و دلار نیما همچنان ۳۰ درصد است که نشان‌دهنده ادامه‌دار بودن رانت در این بخش است. در پایان، اکبرپور با اشاره به رشد سالانه نرخ دلار و رشد نقدینگی کشور، گفت که بازار سرمایه در شرایط بهتری نسبت به سایر بازارها قرار دارد و احتمالاً بازدهی بهتری خواهد داشت، مگر اینکه اتفاق سیاسی خاصی رخ دهد. وی همچنین تأکید کرد که از نظر بنیادی، بسیاری از نمادها در محدوده‌های فعلی، کف قیمتی مناسبی ساخته‌اند و اگر اتفاق سیاسی خاصی رخ ندهد، افت بیشتری برای بازار متصور نیست.

واریز سود سهام عدالت در شب عید

دانشجو | نگاهی به جدول زمان‌بندی واریز سود سهام عدالت که در سامانه سهام عدالت منتشر شده نشان می‌دهد که در ۴ سال گذشته همواره یک مرحله واریز سود سهام عدالت در اسفندماه انجام شده و انتظار می‌رود امسال نیز پیش از نوروز ۱۴۰۴ یک مرحله واریز سود سهام عدالت انجام شود. در واقع این احتمال قوی است که در اسفند ۱۴۰۳ واریز کل سود سهام عدالت ۱۴۰۲ یا یک مرحله از آن انجام شود و مراحل بعدی واریز سود ۱۴۰۲ به سال ۱۴۰۳ موکول شود. هنوز مبلغ دقیق کل سود سهام عدالت قابل وصول مربوط به سال ۱۴۰۲ مشخص نشده است اما با توجه به میزان سود دریافتی دارندگان سهام عدالت در سال‌های گذشته، انتظار می‌رود که سود سهام عدالت سال ۱۴۰۲ بیش از مبلغ دریافتی دارندگان سهام عدالت بابت سود سال ۱۴۰۱ باشد. کل سود وصول شده سال مالی ۱۴۰۱ مبلغ ۷۵ هزار میلیارد تومان بود و سود سهام عدالت ۱۴۰۲ احتمالاً بیش از این خواهد بود. انتظار می‌رود که دارندگان سهام عدالت ۵۳۲ هزار تومانی بیش از ۲ میلیون تومان و دارندگان سهام عدالت ۱ میلیون تومانی بیش از ۴ میلیون تومان سود بابت سود سهام عدالت ۱۴۰۲ دریافت کنند.